

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Ing. Viery Horčicové a soudců JUDr. Jaromíra Klepše a JUDr. Vladimíra Gabriela Navrátila v právní věci

žalobce: T. T. T. H., nar., stát. přísl. VNM
zastoupeného advokátem Mgr. Markem Sedlákem,
sídlem Příkop 8, Brno

proti

žalovanému: Velvyslanectví České republiky v Hanoji
sídlem 13 Chu Van An, Hanoi

v řízení o žalobě proti usnesení žalovaného ze dne 19. 9. 2017, č. j. : 3136/2017-HANOI-I

takto:

- I. Usnesení Velvyslanectví České republiky v Hanoji ze dne 19. 9. 2017, č. j.: 3136/2017-HANOI-I, **se ruší** a věc **se vrací** žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žalovaný **je povinen** zaplatit žalobci náhradu nákladů řízení ve výši **11.228 Kč** do jednoho měsíce od právní moci tohoto rozsudku k rukám Mgr. Marka Sedláka, advokáta.

Odůvodnění

Shodu s prvopisem potvrzuje x.

I. Předmět věci

1. Žalobce se dne 19. 9. 2017 osobně dostavil se zástupkyní zmocněnou pro přítomnost při osobním podání jeho žádosti o vydání povolení k dlouhodobému pobytu za účelem společného soužití rodiny k žalovanému a byl na základě sjednaného termínu pro podání žádosti o krátkodobé schengenské vízum vpuštěn v úředních hodinách do vnitřních prostor žalovaného. Při kontrole žalobcovy registrace v seznamu objednaných žadatelů před jeho vpuštěním do vnitřních prostor pracovníci žalovaného podle cestovního dokladu zkontrolovali žalobcovu totožnost. Žalobce byl ve vnitřních prostorách žalovaného vyzván, aby vstoupil do podací místnosti. Zde žalobce osobně na úředním formuláři s příslušnými náležitostmi podal svoji žádost o vydání povolení k dlouhodobému pobytu za účelem sloučení s rodinou. Žádost podal tím způsobem, že jí předal na podací přepážce přítomné úřední osobě, která zde přijímala žádosti.
2. Po podání žádosti byla tato žádost i s náležitostmi žalobci vrácena prostřednictvím provozovatele poštovních služeb dne 24. 10. 2017 zpět spolu se stejnopisem záznamu o usnesení ze dne 19. 9. 2017, č. j.: 3136/2017-HANOI-I žalovaného o nepřijatelnosti této žádosti, které žalovaný učinil do spisu podle § 169h odst. 3 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky (dále jen „zákon o pobytu cizinců“).

II. Žaloba a vyjádření k žalobě

3. Žalobce napadá závěr žalovaného, že žádost byla nepřijatelná, neboť cizinec si předem nesjednal termín k podání žádosti, ačkoli tato povinnost je zastupitelským úřadem stanovena § 169h odst. 1 zákona o pobytu cizinců.
4. Žalobce namítl, že termín k podání žádosti měl sjednat (byť k podání žádosti o vízum), protože bez sjednání termínu by nebyl v úředních hodinách vpuštěn do vnitřních prostor žalovaného. Je toho názoru, že žalovaný obecně není oprávněn, na základě nyní platné právní úpravy žádost posoudit jako nepřijatelnou podle § 169h odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců z důvodu nesjednání termínu pro osobní podání žádosti.
5. Žalobce poukázal na ustanovení § 169h odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců, ze kterého vyplývá, že žádost je nepřijatelná podle tohoto ustanovení pouze v případě, kdy cizinec nedodrží způsob sjednání termínu pro podání žádosti, který stanoví zákon o pobytu cizinců. Zákon o pobytu cizinců v platném znění však žádný způsob sjednání termínu pro podání žádosti nestanoví. Podle názoru žalobce ustanovení § 169f zákona o pobytu cizinců sice stanoví pro žadatele povinnost předem si sjednat termín osobního podání žádosti, avšak není možno je používat odděleně od ustanovení § 169h odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců. Podle tohoto ustanovení je žadatel povinen si předem sjednat termín osobního podání žádosti o udělení dlouhodobého víza nebo žádosti o vydání povolení k dlouhodobému pobytu nebo trvalému pobytu způsobem, který zastupitelský úřad zveřejní na své úřední desce. V návaznosti na ustanovení § 169h odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců však zastupitelský úřad nemůže na své úřední desce zveřejnit jakýkoli způsob sjednání termínu podle vlastního uvážení, ale pouze takový způsob, který je výslovně stanovený zákonem o pobytu cizinců.
6. Žalobce uvedl, že žalovaný na své úřední desce dne 23. 8. 2017 zveřejnil, že žadatelé o dlouhodobá víza byli povinni se registrovat k termínu osobního podání žádosti prostřednictvím systému Visapoint. Tento způsob však zákonem stanovený není. Dále žalobce uvedl, že po zveřejnění informace se pokusil do systému registrovat, avšak

Shodu s prvopisem potvrzuje x.

bezúspěšně. Vstupu dosáhl pouze registrací k podání žádosti o krátkodobé schengenské vízum.

7. Pokud je v usnesení uvedeno, že žádost nebyla podána osobně, žalobce namítl, že před vstupem do prostor žalovaného byla zkontrolována jeho totožnost podle cestovního dokladu. Jeho totožnost byla podle cestovního dokladu zkontrolována i na podací přepážce při samotném podání žádosti o vydání povolení k dlouhodobému pobytu. Na podací přepážce byl přítomen spolu se zástupkyní zmocněnou k přítomnosti při podání žádostí, které je osobně znám. Osobně jednal s úřední osobou, která s ním komunikovala prostřednictvím tlumočnického vietnamského zaměstnance žalovaného. Na místě byly přítomny i další úřední osoby a zaměstnanci žalovaného. Žalobci není zřejmé, jak za této situace může žalovaný tvrdit, že žádost nebyla žalobcem podána osobně.
8. Žalobce namítl, že žalovaný měl správně o jednání spojeném s podáním žalobcovy žádosti sepsat protokol podle § 18 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád (dále jen „*správní řád*“), který by postavil na jisto, jaké osoby byly podání žádosti osobně přítomny a jaký byl průběh podání žádosti. Žalobci nemůže být k tíži, že takový protokol nebyl sepsán, a proto nyní nemůže sloužit jako důkaz, že žalobce ve skutečnosti žádost o vydání povolení k dlouhodobému pobytu podal osobně. Povinnost žalovaného sepsat o podání žádosti protokol podle § 18 správního řádu vyplývá ze speciální právní úpravy osobního podání žádosti v § 169d odst. 2 zákona o pobytu cizinců ve znění účinném od 15. 8. 2017. Zde definované osobní podání žádosti je nepochybně jiným úkonem souvisejícím s řízením, při němž dochází ke styku s účastníky řízení, kdy je podle § 18 odst. 1 správního řádu správní orgán povinen sepsat protokol, který musí obsahovat identifikaci přítomných osob a musí obsahovat jejich podpisy. Pokud by žalovaný splnil svoji povinnost sepsat protokol o podání žalobcovy žádosti, nedošlo by k situaci, kdy je na žalobci, aby v soudním řízení musel svoji osobní přítomnost při podání žádosti prokazovat, protože ji žalovaný zpochybňuje. Žalobce k tomu upozorňuje na rozsudek Krajského soudu v Plzni ze dne 21. 12. 2016, sp. zn. 57 A 53/2015 a dále na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 5. 2017, sp. zn. 10 Azs 97/2017, zejména jeho odst. 19 a 20, který v obdobném případě, týkajícím se podání žádosti o pobyt na Velvyslanectví České republiky v Hanoji označil jako chybu, že žalovaný nese-psal protokol o jednání spojeném s podáním žádosti.

Vyjádření žalovaného

9. Žalovaný ve vyjádření k žalobě namítl, že usnesení podle ustanovení § 169h odst. 3 zákona o pobytu cizinců nepodléhá soudnímu přezkumu. Takové usnesení nezakládá, nemění, neruší ani závazně neurčuje práva a povinnosti žalobce. Usnesení o nepřijatelnosti podle ustanovení § 169h odst. 3 zákona o pobytu cizinců na rozdíl od usnesení o odložení věci podle § 43 odst. 1 písm. a) správního řádu nepředpokládá ani správní přezkum. Tím méně pak zákonodárce mohl zamýšlet přezkum soudní. Usnesení se neodůvodňuje, ale pouze se podle § 169h odst. 3 zákona o pobytu cizinců *sdělí včetně důvodů nepřijatelnosti*. Nekonstitutivnost usnesení o nepřijatelnosti působí, že jím nedochází k významnému zásahu do právní sféry žalobce. Tomu odpovídá absence odůvodnění, která nepředpokládá soudní přezkum. Uvedené podle žalovaného potvrzuje i důvodová zpráva k zákonu.
10. Žalovaný dále shrnul rozhodnou právní úpravu podle § 169d, § 169f a § 169h zákona o pobytu cizinců. Zastupitelský úřad v Hanoi zvolil v souladu s § 169f zákona o pobytu cizinců jako způsob sjednání termínu pro podávání žádosti registraci v systému Visapoint. Je toho názoru, že pokud měla být žádost podána osobně pro druh a účel pobytového

oprávnění, musí být žadatel také pro tento druh pobytového oprávnění zaregistrován, což odpovídá i účelu takové zákonné regulace, jíž je umožnit zastupitelskému úřadu efektivní organizaci vízového procesu. I podle obecných právních zásad by právní úkony měly směřovat jen k tomu cíli, jenž zamýšlí žadatel uskutečnit. V opačném případě se jedná o lstivé úkony, jež nepožívají právní ochrany. Snahu žalobce najít jiný způsob osobního podání žádosti hodnotí žalovaný jako lstivou se zájmem obejít účel regulace. Takovému chování nenáleží podle žalovaného soudní ochrana.

11. Žalovaný byl oprávněn určit a zveřejnit prostřednictvím webu Zastupitelského úřadu v Hanoi způsob sjednávání termínů pro osobní podání žádosti prostřednictvím systému Visapoint. Žalobce se poté registroval pro jiný druh žádosti o pobytové oprávnění, než pro který podal žádost. Takový postup nelze poté považovat za splnění registrační povinnosti podle § 169f zákona o pobytu cizinců.
12. Žalovaný poukázal na to, že podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 1. 2018, č. j. 6 Azs 324/2017 – 32, je možné podmiňovat předchozím sjednáním termínů podání žádostí o jakékoliv pobytové oprávnění. V témže rozsudku Nejvyšší správní soud uvedl, že správní orgán je oprávněn si svou činnost organizovat, což zahrnuje i rozvržení úředních hodin pro jednotlivé oblasti působení správního orgánu.
13. Podle žalovaného nelze hledět ani na to, že žalobce podal žádost osobně. Pokud ji nepodal v termínu určeném pro podání žádosti o pobytové oprávnění, nesplnil registrační povinnost a žádost nelze považovat za podanou osobně v tomto termínu.
14. Žalovaný je poté názoru, že právní názor rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 5. 2017, č. j. 10 Azs 153/2016 – 52, byl překonán změnou právní úpravy. Novela zákona č. 222/2017 Sb. účinná od 15. 8. 2017 prostřednictvím ustanovení § 169d odst. 2, § 169f a § 169h zmocňuje zastupitelské úřady k provádění regulace podávaných žádostí již na zastupitelských úřadech. Zatímco rozšířený senát vycházel z toho, že tuto regulaci bude provádět ministerstvo vnitra, zákonodárce tuto regulaci poskytl zastupitelským úřadům. Zákonodárce tak stanovil, že nikoli každý má právo na podání žádosti, ale pouze ten, kdo vyhoví požadavku na sjednání termínu osobního podání žádosti, představující regulační nástroj počtu žadatelů a naplňující tak základní funkci víz jako opatření migrační politiky státu.
15. Žalovaný je toho názoru, že pokud se žalobce zaregistrovat pro nedostatek termínů nemohl, zatímco jiný uchazeč ano z důvodu převisu poptávky nad nabídkou, splnil tím systém Visapoint svoji regulační funkci. Žalovaný v této souvislosti odkázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 2. 2018, č. j. 5 Azs 312/2017 – 33, podle něhož nemá zastupitelský úřad stejné personální a technické možnosti jako správní úřady na území České republiky a jeho provoz je nákladnější než provoz tuzemských správních úřadů.
16. Žalobce k vyjádření žalovaného již nepodal repliku.

III. Dosavadní průběh před správními soudy

17. Žalobce žalobu podal nejprve ke Krajskému soudu v Ústí nad Labem. Ten věc usnesením ze dne 25. 8. 2020, č. j. 15 A 284/2017 – 41, postoupil k Městskému soudu v Praze jako soudu místně příslušnému.

IV. Jednání

18. Ve věci se konalo jednání dne 5. 11. 2020. Žalobce se z jednání omluvil a souhlasil

Shodu s prvopisem potvrzuje x.

s projednáním věci v jeho nepřítomnosti. Žalovaný v průběhu jednání požádal o odročení. Uvedl, že při přípravě jednání bylo zjištěno, že žalobce patřil mezi skupinu cizinců, na něž se vztahovala instrukce vízového odboru Ministerstva zahraničních věcí ze dne 23. 11. 2018. S ohledem na vyvíjecí se judikaturu správních soudů bylo Velvyslanectví v Hanoi instruováno tak, aby žádost žalobce přijalo. To se stalo, žádost žalobce byla přijata dne 17. 6. 2019 a velvyslanectví žalobci vylepilo do cestovního dokladu vízový štítek opravňující ho k převzetí rozhodnutí o povolení dlouhodobého pobytu. Advokátní kancelář zástupce žalobce v těchto případech obvykle bere žalobu zpět, avšak do doby jednání se žalovanému nepodařilo spojit se s advokátní kanceláří, zda tomu tak bude i v tomto případě.

19. Žalovaný měl z těchto důvodů za to, že žaloba směřuje proti usnesení, které bylo takto fakticky zrušeno a odpadl tak předmět věci. K dotazu soudu žalovaný poté potvrdil, že usnesení formálně zrušeno nebylo. Soudu při jednání byla k důkazu předložena listina ze dne 5. 11. 2020 obsahující výstup z evidence podaných žádostí, z níž vyplývá, že žádost žalobce o dlouhodobý pobyt za účelem sloučení rodiny byla přijata pod č. HANO201906170011. Žalovaný k tomu ovšem doplnil, že takto byla přijata jiná žádost, než ta, která byla odmítnuta v roce 2017 napadeným rozhodnutím.
20. K věci samé pak zástupce žalovaného vyjádřil, že požaduje žalobu zamítnout. Zdůraznil, že zastupitelský úřad vycházel striktně z textu zákonných ustanovení. Zástupce žalovaného zdůraznil, že žalobce v správním řízení nepředložil jakýkoliv pokus o sjednání termínu k podání žádosti o dlouhodobý pobyt prostřednictvím systému Visapoint. Pokud by žadatel prokázal, že opakovaně neměl možnost získat termín, žalovaný byl instruován, aby takovou skutečnost při posuzování žádosti zohledňoval; žalobce však neúspěšné pokusy nedoložil, sjednal si naopak termín o krátkodobé schengenské vízum prostřednictvím systému Visapoint, což prokazuje, že tento systém byl funkční. Skutečnost, že nebylo možno získat termín k podání žádosti žalobce o dlouhodobý pobyt, byla zapříčiněna pouze kapacitními důvody. Žalobce se dostavil mimo úřední hodiny k přijímání žádostí o dlouhodobé pobyty; žalovaný v této souvislosti odkázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 1. 2018, č. j. 6 Azs 324/2017 – 32, kde bylo konstatováno, že zastupitelské úřady jsou v jiné situaci než správní orgány na území České republiky, ať už z finančního nebo kapacitního hlediska a jsou proto oprávněny svou činnost organizovat. Žalobce byl o těchto úředních hodinách informován, ale záměrně je nerespektoval.
21. V reakci na tvrzení zástupce žalovaného soud předložil zástupci k nahlédnutí dokumenty obsažené v správním spise, které prokazují (navzdory tvrzení zástupce žalovaného), že žalobce se opakovaně neúspěšně pokoušel sjednat si termín v systému Visapoint pro podání žádosti o dlouhodobý pobyt. Přesto však zástupce žalovaného v rámci závěrečného návrhu opět požadoval, aby žaloba byla soudem jakožto nedůvodná zamítnuta.

V. Posouzení věci Městským soudem v Praze

22. Městský soud nevyhověl žádosti žalovaného o odročení jednání a neshledal důvod pro zastavení řízení či odmítnutí žaloby pro odpadnutí předmětu řízení. Žalovaný sice namítl, že žádost žalobce byla nakonec přijata, čímž dle jeho názoru odpadl předmět řízení. Současně s tím však sám uvedl, že přijata byla žádost ze dne 17. 6. 2019, tj. nikoliv původní žádost ze dne 19. 9. 2017. Taktéž potvrdil, že napadené rozhodnutí, kterým byla žádost ze dne 19. 9. 2017 odmítnuta, stále formálně existuje. Ani pozdějším chováním žalovaného tedy neodpadl předmět nynějšího řízení, jímž je přezkoumání zákonnosti postupu žalovaného, který právě napadeným usnesením odmítl žádost žalobce ze dne 19. 9. 2017.

Shodu s prvopisem potvrzuje x.

Jinými slovy skutečnost, že pozdější žádost žalobce z roku 2019 byla přijata a bylo jí vyhověno, nemá žádný vliv na posouzení otázky, zda předchozí žádost žalobce z roku 2017 byla odmítnuta nezákonně.

23. Podle názoru městského soudu tak ve věci nenastala žádná procesní překážka, jež by spočívala v konkurenci (totožnosti) předmětu řízení o žádosti žalobce ze dne 19. 9. 2017 a ze dne 17. 6. 2019 a která by bránila projednání nynější věci. Žalobce navíc, přestože se dne 30. 10. 2020 z účasti na jednání omluvil, na projednání věci zjevně stále trval, neboť žalobu ani při této příležitosti zpět nevzal.
24. Městský soud proto neshledal, že by projednání věci bránila nějaká procesní nebo věcná překážka. Žalobu tedy projednal meritorně.
25. K věci samé městský soud v rozsahu žalobních bodů, kterými je vázán (§ 75 odst. 2 s. ř. s.) přezkoumal napadené rozhodnutí včetně řízení, které jeho vydání předcházelo. Při přezkoumání rozhodnutí soud vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 odst. 1 s. ř. s.).
26. Ze správního spisu k věci vyplývá, že ministerstvo zahraničních věcí v období od 7. 9. do 18. 9. 2017 v aplikaci, v níž mohli žadatelé žádat o udělení termínu, ve vztahu k žádosti o povolení k dlouhodobému pobytu uvádělo: *„Omlouváme se, ale žádné termíny pro podání žádosti nejsou momentálně k dispozici. Důvodem je aktuální vysoký zájem žadatelů o pobytová oprávnění a s tím související zaplněnost všech volných míst. Registrace v systému Visapoint je možná na následujících 30 dnů. Volné termíny jsou uvolňovány průběžně. Systém automaticky vypisuje termíny v různých intervalech (hodinách či dnech) několikrát v týdnu. Zkuste prosím registraci později, doporučuje se pravidelně prověřovat, zda se požadovaný termín uvolnil.“*
27. Žalobce požádal o udělení dlouhodobého pobytu na území České republiky za účelem sloučení rodiny. Další skutečnosti jsou mezi stranami nesporné – žalobce podal svoji žádost dne 19. 9. 2017 osobně pověřenému pracovníkovi zastupitelství v termínu určeném k podání žádosti o krátkodobé vízum. K tomuto termínu se žalobce v systému Visapoint zaregistroval. Neučinil tak nicméně v termínu stanovenému pro žádost o povolení k dlouhodobému pobytu na území, nevyužil ani možnost požádat o upuštění od osobního podání žádosti podle § 169d odst. 3 zákona o pobytu cizinců.
28. Ze záznamu o usnesení ze dne 19. 9. 2017, č. j. 3136/2017-HANOI-I poté vyplývá, že žalovaný rozhodl o tom, že žádost je nepřijatelná, neboť žalobce si předem nesjednal termín k podání žádosti, ač je tato povinnost stanovena zastupitelským úřadem podle § 169h odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců. Dále žalovaný shledal, že žalobce žádost nepodal osobně v rozporu s povinností podle ustanovení § 169h odst. 3 zákona o pobytu cizinců.
29. Městský soud uvádí, že s účinností ode dne 15. 8. 2017 byl novelizován zákon o pobytu cizinců, a to zákonem č. 222/2017 Sb., kterým se mění zákon č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony. V důsledku uvedené novely došlo mimo jiné i ke změně právní úpravy tak, že podání žádosti o pobytové oprávnění lze podmínit předchozím sjednáním termínu pro osobní podání žádosti (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 1. 2018, č. j. 6 Azs 324/2017-32). Dále v textu uvedená právní úprava je citována právě ve znění účinném od 15. 8. 2017, neboť strany se shodují, že k podání žádosti ze strany žalobce došlo dne 19. 9. 2017, tj. za účinnosti novelizované

Shodu s prvopisem potvrzuje x.

právní úpravy.

30. Podle ustanovení § 169d odst. 1 zákona o pobytu cizinců je cizinec povinen žádost o vydání povolení k dlouhodobému pobytu podat osobně.
31. Podle § 169d odst. 2 zákona o pobytu cizinců osobním podáním žádosti se rozumí úkon žadatele, při kterém se žadatel osobně dostaví ke správnímu orgánu, u kterého má být žádost podána, a osobě přímo se podílející na výkonu pravomoci správního orgánu určené k přijetí žádosti podá žádost v době určené pro jednotlivé druhy a účely pobytových oprávnění a ve formě a způsobem, který stanoví tento zákon.
32. Podle § 169f zákona o pobytu cizinců žadatel je povinen si předem sjednat termín osobního podání žádosti o vydání povolení k dlouhodobému pobytu způsobem, který zastupitelský úřad zveřejní na své úřední desce.
33. Podle § 169h odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců žádost o vydání povolení k dlouhodobému pobytu je nepřijatelná, jestliže cizinec si předem nesjednal termín podání žádosti o vydání povolení k dlouhodobému pobytu způsobem stanoveným tímto zákonem.
34. Podle § 169h odst. 3 zákona o pobytu cizinců nepřijatelnost žádosti zjišťuje u žádosti podané na zastupitelském úřadu zastupitelský úřad. Je-li žádost nepřijatelná, řízení není zahájeno a na žádost se hledí, jako by nebyla podána; tuto skutečnost zastupitelský úřad cizinci písemně sdělí včetně důvodu nepřijatelnosti, učiní o ní usnesení do spisu a vrátí tiskopis žádosti, veškeré předložené doklady a správní poplatek, pokud byl uhrazen. Nepodá-li cizinec žádost osobně, ač je k tomu podle tohoto zákona povinen, postupuje se obdobně podle věty druhé.
35. Městský soud se nejprve zabýval tím, kdo je v přezkoumávané věci pasivně legitimován, přičemž vycházel z rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 5. 2017, č. j. 10 Azs 153/2016-52 (dostupný na www.nssoud.cz), dle kterého klíčovým faktorem je zodpovězení otázky, kdo vykonával v dané věci své kompetence. Významné je zde přitom materiální pojetí pojmu, nikoli pojetí formální či institucionální. Dle rozsudku téhož soudu ze dne 3. 11. 2017, č. j. 4 Azs 168/2017-15, je zastupitelský úřad v rámci výkonu své pravomoci správním orgánem ve smyslu § 4 odst. 1 písm. a) s. ř. s., a to i po nabytí účinnosti zákona o zahraniční službě. V nyní projednávané věci zjišťoval nepřijatelnost žádosti v souladu s § 169h odst. 3 zákona o pobytu cizinců žalovaný, který je proto ve věci pasivně legitimován.
36. K povaze usnesení o nepřijatelnosti žádosti dle zákona o pobytu cizinců se Nejvyšší správní soud vyjádřil v rozhodnutí ze dne 16. 5. 2018, č. j. 6 Azs 82/2018-19. Shledal, že soudnímu přezkumu podléhá i usnesení podle § 169h odst. 3 zákona o pobytu cizinců, které je rozhodnutím podle § 65 odst. 1 s. ř. s., neboť autoritativně a závazně určuje, že řízení o žádosti o vydání povolení k pobytu či udělení víza nebylo zahájeno a na tuto žádost se hledí, jako by nebyla podána – s konečnou platností tedy rozhoduje o osudu této žádosti (obdobně rozsudek ze dne 27. 6. 2018, č. j. 1 Azs 26/2018-37, ze dne 12. 7. 2018, č. j. 9 Azs 123/2018-26, případně ze dne 11. 9. 2018, č. j. 6 Azs 192/2018-27). O povaze usnesení o nepřijatelnosti žádosti a možnosti jeho soudního přezkumu tedy soudní judikatura přijala ustálené závěry a městský soud v nyní projednávané věci neshledal, proč by se měl od uvedených judikatury odklonit. Skutečnost, že bylo rozhodnuto formou usnesení, které se pouze poznamenává do spisu, a tedy proti němu není přípustné odvolání v souladu s § 76 odst. 5 správního řádu, nemá z hlediska přezkoumatelnosti žádný vliv, neboť i takové

Shodu s prvopisem potvrzuje x.

usnesení může být napadeno správní žalobou, splňuje-li materiální znaky rozhodnutí podle § 65 s. ř. s. Usnesení vydané žalovaným tedy představuje rozhodnutí ve smyslu § 65 odst. 1 s. ř. s., a jako takové podléhá soudnímu přezkumu.

37. Rovněž požadavky kladenými na odůvodnění usnesení o nepřijatelnosti žádosti dle § 169h zákona o pobytu cizinců se již zabývala judikatura Nejvyššího správního soudu. Dle rozsudku ze dne 15. 8. 2018, č. j. 4 Azs 150/2018-35, je třeba trvat na požadavku na odůvodnění takového usnesení, a to i bez ohledu na to, zda se tento typ usnesení vydává mimo správní řízení *stricto sensu*, neboť to není na základě § 169h odst. 3 věty druhé v důsledku nepřijatelnosti vůbec zahájeno. I odůvodnění usnesení o nepřijatelnosti žádosti musí splňovat alespoň minimální standard přezkoumatelnosti ze strany správního soudu (viz rozsudek téhož soudu ze dne 31. 1. 2019, č. j. 8 Azs 220/2018-27).
38. K minimálnímu standardu odůvodnění takového usnesení se Nejvyšší správní soud vyjádřil především v rozsudku ze dne 21. 11. 2018, č. j. 6 Azs 289/2018-21. Z rozsudku vyplývá, že postačí, jsou-li v něm vymezeny zákonné důvody, pro něž příslušný správní orgán vyhodnotil žádost jako nepřijatelnou. To ovšem platí v případě, jsou-li okolnosti při podání žádosti skutkově i právně natolik jednoznačné, že není s ohledem na možnou soudní přezkoumatelnost usnesení o nepřijatelnosti nutno formálně lpět na požadavcích na detailní odůvodnění takového usnesení, jak plynou z ustanovení § 68 odst. 3 správního řádu. Uvedené závěry tedy nelze paušalizovat. Mohou totiž nastat situace, v nichž bude nezbytné usnesení o nepřijatelnosti takové žádosti odůvodnit podrobněji, a to především ve vztahu ke konkrétní situaci žadatele, například z důvodu kumulace podání žádostí a současně kumulace vydaných usnesení o nepřijatelnosti žádostí (viz rozsudek ze dne 31. 1. 2019, č. j. 8 Azs 220/2018-27).
39. Jak již bylo výše shrnuto, žalované usnesení srozumitelně vymezuje, že žalovaný žádost shledal za nepřijatelnou ze dvou důvodů: i) termín k podání žádosti nebyl předem sjednán a ii) žádost nebyla v tomto termínu podána osobně. Soud proto napadené usnesení považuje za přezkoumatelné, neboť jsou v něm vymezeny zákonné důvody, pro něž příslušný správní orgán vyhodnotil žádost jako nepřijatelnou, a okolnosti v případě žalobce dle soudu nejsou natolik specifické, aby konstatovaná nepřijatelnost vyžadovala bližší zdůvodnění (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 3. 2019, č. j. 4 Azs 417/2018 – 37).
40. V judikatuře správních soudů bylo již v minulosti shledáno, že zastupitelské úřady jsou oprávněny organizovat si úřední činnost prostřednictvím stanovení úředních hodin pro jednotlivé agendy (viz například rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 1. 2018, č. j. 6 Azs 324/2017 – 32), přičemž tento požadavek prakticky vyplýval ze samotné organizace práce zastupitelského úřadu stanoveného rozdělením úředních hodin, a jedná se o legitimní důvod pro nepřijetí žádosti v jiný čas než určený pro podávání daného typu žádosti (srov. rozsudek téhož soudu ze dne 31. 5. 2018, č. j. 7 Azs 75/2018-22). Opačný přístup by totiž vedl k nedůvodnému omezení cílové skupiny, pro kterou jsou konkrétní úřední hodiny určeny.
41. Včleněním ustanovení § 169f do zákona o pobytu cizinců s účinností od 15. 8. 2017 bylo zastupitelskému úřadu umožněno, aby předchozím sjednáním termínu podmínil podání žádosti o jakékoli pobytové oprávnění, tj. také podání žádosti o dlouhodobý pobyt, přičemž ponechal na zastupitelském úřadu, aby určil způsob, kterým je cizinec povinen si termín osobního podání žádosti předem sjednat a tento způsob zveřejnil na své úřední

desce (viz rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 8. 2018, č. j. 4 Azs 150/2018-35, a ze dne 25. 10. 2018, č. j. 4 Azs 249/2018-50). Tímto způsobem, který žalovaný dle žalobce na úřední desce a svých webových stránkách zveřejnil, byl elektronický objednávací systém Visapoint.

42. Z hlediska skutkového stavu mezi účastníky není sporné, že si žalobce prostřednictvím systému Visapoint zarezervoval termín k osobnímu podání žádosti o krátkodobé schengenské vízum. Žalobci proto bylo na základě rezervace umožněno dne 19. 9. 2017 vstoupit do prostor žalovaného, kde však podal žádost nikoli o udělení víza, k jejímuž podání měl rezervován termín, nýbrž o vydání povolení k dlouhodobému pobytu za účelem sloučení rodiny. Žalobce tak učinil zcela záměrně, jak vyplývá z žalobního návrhu, neboť (a to je mezi stranami rovněž nesporné) rezervovat si termín přes Visapoint pro podání žádosti o dlouhodobý pobyt za účelem sloučení rodiny bylo totiž z kapacitních důvodů nemožné – v systému Visapoint totiž neexistovaly volné termíny.
43. Vzhledem k výše uvedenému je proto v případě žalobce nutné postupovat s ohledem na rozsudek rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 5. 2017, č. j. 10 Azs 153/2016-52, ve kterém se soud obsáhle zabýval „funkčností“ systému Visapoint, a na žádost žalobce nahlížet jako na účinně podanou. To z důvodu, že žádost byla ve smyslu uvedeného rozsudku u žalovaného podána tzv. „nouzovým“ způsobem, v termínu určeném pro podání žádosti o krátkodobé schengenské vízum, tj. rezervovaný termín sloužil pro žádost o jiný typ pobytového oprávnění, ale v podmínkách dosavadního jednání veřejné správy je zcela správné, aby byla žádost považována za účinně podanou. Jak uvedl Nejvyšší správní soud v daném rozsudku, jde v podstatě o jediný alespoň v určité míře účinný nástroj k ochraně práva žadatelů na to, domáhat se stanoveným postupem svého práva u správního orgánu (čl. 36 odst. 1 Listiny základních práv a svobod).
44. Jelikož žalobce se byl povinen u žalovaného objednat k podání žádosti o vydání povolení k dlouhodobému pobytu přes systém Visapoint, tj. způsobem, který byl v judikatuře správních soudů opakovaně a dlouhodobě označován jako neodpovídající požadavkům zákona, v situaci kdy se neúspěšně opakovaně snažil rezervovat termín v systému Visapoint, bylo nutné se takto podanou žádostí věcně zabývat, což ovšem žalovaný neučinil.
45. Uvedený rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 5. 2017, č. j. 10 Azs 153/2016-52, je přitom možné vztáhnout i na právní úpravu v zákoně o pobytu cizinců ve znění ode dne 15. 8. 2017. To vyplývá z navazující judikatury téhož soudu, která setrvala na závěru, že za existence objednávacího systému Visapoint je nezbytné na nouzově podanou žádost pohlížet jako na žádost podanou zcela řádně. Není zde proto vůbec žádný prostor pro vyslovení důvodu nepřijatelnosti podle § 169h odst. 1 písm. a) ani § 169h odst. 3 zákona o pobytu cizinců (viz například rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 3. 2019, č.j. 4 Azs 417/2018-37, ze dne 16. 5. 2019, č.j. 1 Azs 31/2019-63, a další).
46. Městský soud neshledal důvod, proč by se měl od závěrů uvedené judikatury odchýlit a konstatuje proto, že žalovaný v případě žalobce nebyl vůbec oprávněn vyslovit důvod nepřijatelnosti podle § 169h odst. 1 písm. a) ani odst. 3 zákona o pobytu cizinců. Na žádost žalobce bylo tedy nutné pohlížet jako na žádost podanou řádně a osobně, žalovaný se jí měl zabývat.
47. Se žalovaným lze souhlasit, že se žalobce dostavil v úředních hodinách pro jiný typ pobytu, než pro který byla žádost podána. Přesto však městský soud s ohledem na stávající

Shodu s prvopisem potvrzuje x.

judikaturu, zejména na již citovaný rozsudek Nejvyššího správního soudu sp. zn. 4 Azs 150/2018 zdůrazňuje, že je nutné rozlišovat konkrétní situace, které v souvislosti s podáním žádosti na velvyslanectví nastaly. Nejvyšší správní soud se v rozsudku ze dne 15. 9. 2019, č. j. 10 Azs 104/2019 - 36, zabýval rovněž dřívější judikaturou vztahující se k úředním hodinám, a konstatoval, že není pro posouzení věci přílehlavá. V ní se jednalo o situace, v nichž žalobcům nebylo umožněno žádost o příslušné pobytové oprávnění podat (resp. vůbec vstoupit do budovy zastupitelského úřadu), neboť se dostavili mimo úřední hodiny vyhrazené pro podávání žádostí o pobytové oprávnění, případně se dostavili v úředních hodinách, nicméně vůbec neměli sjednaný termín pro osobní podání žádosti. V nyní posuzované věci, shodně jako v označené věci projednávané před Nejvyšším správním soudem, si žalobce sjednal termín pro osobní podání žádosti z jiného důvodu, zde o krátkodobé schengenské vízum, nicméně následně osobně podal žádost o vydání povolení k dlouhodobému za účelem sloučení rodiny, kterou žalovaný přijal a poté ji posoudil jako nepřijatelnou, ačkoli tak učinit nemohl.

48. Na věci nemůže nic změnit skutečnost, že žalobce ve své situaci nepožádal o upuštění od osobního podání žádosti podle § 169d odst. 3 zákona o pobytu cizinců. Jak již bylo vyloženo, žalobce uvedeným způsobem postupoval v situaci, kdy mu bylo zřejmé, že prostřednictvím systému Visapoint nedosáhne sjednání termínu k osobnímu podání žádosti o dlouhodobý pobyt. Právě proto žalobce podal žádost „nouzovým“ způsobem a její podání je v takové situaci účinné. Pokud žalobce nevyužil jiných prostředků, jimiž by bylo možné taktéž dosáhnout účinného přijetí žádosti (např. doručením žádosti žalovanému se žádostí o upuštění od osobního podání žádosti), nijak to nesnižuje účinnost postupu, který nakonec žalobce ve své situaci zvolil a který jako možný a účinný aprobovala ustálená judikatura Nejvyššího správního soudu (srov. rozsudky ze dne 15. 8. 2018, č. j. 4 Azs 150/2018 - 35, ze dne 16. 5. 2019, č. j. 1 Azs 31/2019 - 63, ze dne 15. 8. 2019, č. j. 10 Azs 104/2019 - 36).
49. Kromě uvedeného, městský soud poukazuje na skutečnost, že zástupce žalovaného na jednání dne 5. 11. 2020 uvedl, že pokud by žalobce reálnou nemožnost sjednat si termín doložil, bylo by v souladu s obvyklou praxí žalovaného vyhověno žádosti žalobce o upuštění od osobního podání žádosti. Zástupce žalovaného tímto ovšem prokázal neznalost obsahu správního spisu, neboť jak již bylo konstatováno, vyplývá z něj, že ve dnech od 7. 9. do 18. 9. 2017 systém Visapoint volné termíny k žádostem o dlouhodobý pobyt neposkytoval. Právě tuto skutečnost žalobce při podání žádosti doložil několika výstupy ze systému Visapoint (fotokopie obrazovky). Žalovaný nicméně tuto (doloženou) nemožnost sjednat si termín zjevně nehodlal nijak zohlednit, ač by tak učinit podle § 169d odst. 3 věty třetí zákona o pobytu cizinců měl a mohl, když žádost žalobce ještě tentýž den odmítl jako nepřijatelnou. Následné tvrzení žalovaného, že by situace žalobce byla dobře řešitelná i bez jeho osobní přítomnosti, tak městský soud nepovažuje za věrohodné a považuje jej toliko za účelovou procesní obranu. Na základě výše popsaného jednání zástupce žalovaného, kdy nejprve u jednání uvedl, že kdyby žalobce prokázal neúspěšnost pokusu o sjednání termínu, na základě interních instrukcí by mu bylo vyhověno a poté, co mu soudem byl předložen důkaz, že se v případě žalobce tak stalo, přesto trval na zamítnutí žaloby, soud musí konstatovat, že takové chování rozhodně nepřispívá k zvýšení důvěry v zákonnost postupu státní správy.
50. Pro úplnost soud doplňuje, že na rozdíl od situací posouzených Nejvyšším správním soudem ve věcech sp. zn. 6 Azs 324/2017 a 5 Azs 312/2017, kdy byl cizincům odepřen

Shodu s prvopisem potvrzuje x.

vstup do prostor zastupitelského úřadu, proti čemuž se bránili žalobou proti nezákonnému zásahu, žalobce svou žádost podal „nouzovým“ způsobem poté, co se pokoušel opakovaně a neúspěšně přes systém Visapoint objednat k podání žádosti o dlouhodobý pobyt (viz rozsudek zdejšího soudu ve věci sp. zn. 14 A 98/2017). Nejedná se proto o totožné situace.

VI. Závěr a náklady řízení

51. Z výše uvedených důvodů městský soud shledal žalobu důvodnou, proto napadené rozhodnutí žalovaného pro nezákonnost zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení (srov. ustanovení § 78 odst. 1 a 4 s. ř. s.). Ztotožnil se tak zcela s východisky a závěry skutkově a právně obdobných věcí jiných žalobců, které projednal dříve pod sp. zn. 6 A 204/2017 a 14 A 50/2017.
52. Žalovaný je v dalším řízení vázán právním názorem vysloveným v tomto rozsudku (ustanovení § 78 odst. 5 s. ř. s.). V navazujícím řízení tak bude žalovaný vycházet z toho, že žádost žalobce byla podána „nouzovým“ způsobem, tj. účinně, a proto ji již neodmítne pro nepřijatelnost z důvodů uvedených v ustanovení § 169h odst. 1 písm. a) a § 169h odst. 3 zákona o pobytu cizinců. O žádosti poté příslušné správní orgány povedou správní řízení.
53. Výrok o nákladech řízení je odůvodněn ustanovením § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobce měl ve věci úspěch, má proto právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložili, proti žalovanému, který ve věci úspěch neměl. Náhrada nákladů řízení představuje v dané věci zaplacený soudní poplatek ve výši **3.000 Kč** a dále odměnu zástupce žalobce Mgr. Marka Sedláka, advokáta. Mimosmluvní odměna činí **6.200 Kč** za 2 úkony právní služby (převzetí právního zastoupení, podání žaloby) po 3.100 Kč podle ustanovení § 7, § 9 odst. 4 písm. d) a ustanovení § 11 odst. 1 písm. a), d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., advokátního tarifu, v platném znění. Dále žalobci přísluší náhrada hotových výdajů jeho právního zástupce ve výši **600 Kč** za 2 úkony právní služby po 300 Kč podle ustanovení § 13 odst. 3 advokátního tarifu. Protože zástupce žalobce je plátcem daně z přidané hodnoty, zvyšuje se odměna o částku odpovídající dani, kterou je tento zástupce povinen z odměny za zastupování a z náhrad hotových výdajů odvést podle zákona č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty (ustanovení § 57 odst. 2 s.ř.s.), ve výši 21 % - **1.428 Kč**. Celková výše nákladů tedy činí částku **11.228 Kč**. K její výplatě k rukám advokáta žalobce stanovil městský soud přiměřenou lhůtu.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno, a to v tolika vyhotoveních (podává-li se v listinné podobě), aby jedno zůstalo soudu a každý účastník dostal jeden stejnopis. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v

jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Praze 5. listopadu 2020

JUDr. Ing. Viera Horčicová v. r.
předsedkyně senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje x.